

Quarterly Journal of Village and Space Sustainable Development

Summer 2025, Vol.6, No.2, Serial Number 22, pp 65-86

 <https://doi.org/10.22077/vssd.2024.7875.1263>

The Influence of Lifestyle Transformations on Rural Housing Patterns: Evidence from Fuman County Villages

Mohamadreza Pourghafar Maghferati¹, Eisa Pourramzan^{2*}, Nasrollah Molaei Hashjin³, Teymor Amar⁴

1. Ph. D Student, Department of Geography, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

2. Associate Professor, Department of Geography, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran; Tourism Research Center, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

3. Professor, Department of Geography, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran; Tourism Research Center, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

4. Associate Professor, Department of Geography, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran; Tourism Research Center, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

*Corresponding author, Email: Pourramzan@iaurasht.ac.ir

Keywords:

Rural Housing, Rural Housing Pattern, Consumerism, Lifestyle, Fuman County.

1. Introduction

Rural housing, serving as a fundamental human need for shelter, has undergone significant transformations in rural areas over time, evolving in harmony with socioeconomic shifts, and the expansion of facilities and technology. These changes in the form, design, materials, and construction knowledge of houses have resulted in contemporary rural homes diverging considerably from traditional and local patterns, often resembling urban housing styles more than their rural predecessors. Today, many villages have embraced aspects of modernity and new technologies. This embrace signifies a fundamental change in rural consumption and lifestyle patterns. In essence, the consumption patterns and lifestyles of rural communities no longer fully align with the traditional characteristics of villages. This is largely because the growth and expansion of technology have not only facilitated villagers' access to new services but have also paved the way for the transfer of urban consumption patterns to rural communities through the development of information and communication technology. Lifestyle encompasses behaviors and activities throughout life that influence the general habits and conduct of individuals and societies. Various changes across economic, cultural, social, and environmental spheres concurrently alter lifestyles. These lifestyle shifts are tangibly observed in social interactions, economic livelihoods, rural culture, the utilization of natural resources, and the physical fabric of villages. One of the most significant effects of these changes is the transformation in rural housing patterns, representing a foundational aspect of this evolution. This is because rural house construction is highly dependent on its specific context. Climatic conditions, spatial function, natural environmental features, dominant traditions, cultural principles, and the religious foundations of settlement, along with the shape and type of social relations, all exert influence on the physical form of rural houses.

2. Methodology

This research is applied in its purpose and descriptive-analytical in its nature and implementation method. Data collection was performed using both documentary and field survey methods. The research's statistical population comprised villages in Fuman County with more than 20 households. The sample size was calculated using Cochran's formula, with a 95% confidence level and a 0.05 margin of error, resulting in 375 household heads selected as the sample.

Received:

10/Jul/2024

Revised:

13/Sep/2024

Accepted:

16/Oct/2024

These participants were distributed across 12 villages, representing three settlement types: plains, piedmonts, and foothills, where questionnaires were completed. Data analysis involved both descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics (Pearson correlation coefficient, Kolmogorov-Smirnov test, and analysis of variance). In this study, changes in villagers' lifestyles are treated as the independent variable, and changes in rural housing patterns are considered the dependent variable.

3. Findings

During the transition from tradition to modernity, housing in Iranian villages has undergone numerous architectural, structural, and functional changes. These transformations, influenced by shifts in the social and cultural characteristics of rural areas, have impacted all aspects of the residential system, particularly the design patterns of rural houses. Houses constructed in rural areas in recent years clearly reflect the evolving lifestyles of villagers, evident in both their appearance, architectural style, and their intrinsic nature and function. The findings showed that changes in the lifestyle of villagers in Fuman County have significantly affected the rural housing patterns in this area, with these changes being evident across all aspects of newly built rural houses within the county. In recent years, villagers' lifestyles have experienced considerable shifts due to the introduction of technology, increased urban-rural interactions, and the expansion of tourism activities in rural areas. These shifts have, in turn, impacted the physical fabric of villages, most notably rural housing patterns. Furthermore, the findings indicated that among the components of lifestyle, the "values and beliefs" index had the highest average score (3.08), while the "nutrition style" index had the lowest average (2.78). Within the housing pattern components, the "physical" index scored the highest average (3.20), and the "environmental" index scored the lowest (2.87). The results of the Pearson correlation coefficient test, conducted to determine the relationship between lifestyle variables and housing patterns in the sample villages, revealed a significant correlation. Specifically, in the villages of Khoshke Nodhan Bala, Khasmakh, Kordamahle, Gasht, and Rudpish (which are dry villages), there is a significant relationship between villagers' lifestyle variables and rural housing patterns, with a confidence level of 95% and an error of 0.05 (Sig = 0.000, which is less than the calculated error). In other words, lifestyle changes in these villages have demonstrably influenced rural housing patterns.

4. Discussion and Conclusion

The results obtained from the Pearson correlation coefficient test demonstrate a statistically significant relationship between changes in villagers' lifestyles and the pattern of rural housing in Fuman County, with a coefficient of 0.519 (Sig = 0.000) at a 95% confidence level and an error of 0.05. This indicates that as the lifestyle of rural households becomes more urbanized, the adoption of new housing models increases. Furthermore, a multivariate regression model was employed to investigate the impact of villagers' lifestyle changes on rural housing patterns in Fuman County. The coefficient of determination (R-squared) was 0.784, indicating that the linear regression model of independent variables justifies approximately 79% of the total variance in the dependent variable. The ANOVA table reported the degrees of freedom, mean square, Fisher's statistic, and a significance level of 0.000 for the regression. Since this significance level is less than 0.05, the null hypothesis, which posits the non-significance of the regression model, is rejected with 99% confidence. Therefore, the regression model is statistically significant. In essence, changes in villagers' lifestyles profoundly influence rural housing patterns. In line with these lifestyle shifts, the nature and function of rural housing have undergone noticeable transformations. This is particularly evident in new constructions within the studied villages. This transformation occurs because, consciously or unconsciously, villagers' lifestyles are evolving due to the introduction of technology and the use of media. The houses constructed in the villages of Fuman over the last decade strikingly reflect these ongoing changes.

How to cite this article:

Pourghafar Maghfirati, M., Pourramzan, E., Molaei Hashjin, N., & Amar, T. (2025). The Influence of Lifestyle Transformations on Rural Housing Patterns: Evidence from Fuman County Villages. *Village and Space Sustainable Development*, 6(2), 65-86. <https://doi.org/10.22077/vssd.2024.7875.1263>

Copyright: © 2025 by the authors. Licensee Quarterly Journal of Village and Space Sustainable Development. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

فصلنامه روستا و توسعه پایدار فضا

دوره ششم، شماره دوم، پیاپی بیست و دوم، تابستان ۱۴۰۴، صفحات ۶۵-۸۶

<https://doi.org/10.22077/vssd.2024.7875.1263> doi

تحلیل اثرگذاری تغییرات سبک زندگی بر الگوی مسکن روستایی (مطالعه موردی: روستاهای شهرستان فومن)

محمد رضا پورغفار مغفرتی^۱، عیسی پوررمضان^{۲*}، نصرالله مولائی هنجین^۳، تیمور آمار^۴

۱. دانشجوی دکتری، گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۲. دانشیار گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران؛ مرکز تحقیقات گردشگری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۳. استاد گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران؛ مرکز تحقیقات گردشگری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۴. دانشیار گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران؛ مرکز تحقیقات گردشگری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

* نویسنده مسئول، ایمیل: Pourramzan@iaurasht.ac.ir

چکیده

سبک زندگی روستاییان در سال‌های اخیر با ورود تکنولوژی، افزایش تعاملات شهری - روستایی و گسترش فعالیت‌های گردشگری در نواحی روستایی، تغییرات و تحولات قابل توجهی داشته که بخش کالبدی روستاها و به ویژه الگوی مسکن روستایی را تحت تأثیر قرار داده است. بر این اساس هدف پژوهش حاضر تعیین اثرگذاری تغییرات سبک زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی در شهرستان فومن و ارائه رهنمودها و الگوهای مناسب برای مواجهه با این دگرگونی است. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت اجرا توصیفی - تحلیلی است. گردآوری اطلاعات به روش اسنادی و میدانی بوده و جامعه آماری پژوهش سرپرستان خانوار روستاهای بالای ۲۰ خانوار شهرستان فومن است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران با سطح اطمینان ۹۵ درصد و احتمال خطای ۰/۰۵ محاسبه و تعداد ۳۷۵ نفر سرپرست خانوار به عنوان نمونه انتخاب شدند که در بین ۱۲ روستا با سه تیپ استقرار دشتی، جلگه‌ای و کوهپایه‌ای، به توزیع و تکمیل پرسشنامه اقدام شده است. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، آزمون کولموگروف اسمیرنوف و تحلیل واریانس)، صورت گرفت است. در پژوهش حاضر تغییرات سبک زندگی روستاییان به عنوان متغیر مستقل و تحولات الگوی مسکن روستایی به عنوان متغیر وابسته است. یافته‌ها نشان می‌دهد، بین تغییرات الگوی مسکن روستایی و سبک زندگی به میزان ۰/۵۱۹ رابطه معناداری وجود دارد بدین معنا که با شهری شدن سبک زندگی خانوارهای روستایی، پذیرش الگوی جدید مسکن افزایش می‌یابد. میزان اثرگذاری تغییرات سبک زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی شهرستان فومن در شاخص سبک فراغت ۳۳/۲ درصد، ارزش‌ها و عقاید ۲۹/۸ درصد و سبک تغذیه ۱۵/۴ از تغییرات الگوی مسکن روستایی را تبیین می‌کند. تغییرات سبک زندگی روستاییان، الگوی مسکن در نواحی روستایی را متأثر می‌سازد و متناسب با این تغییرات ماهیت و کارکرد مسکن روستایی دستخوش تغییرات محسوس شده، به گونه‌ای که در ساخت و سازهای جدید که در روستاهای مورد مطالعه صورت گرفته این تغییرات کاملاً مشهود است.

واژگان کلیدی:

مسکن روستایی، الگوی مسکن روستایی، مصرف‌گرایی، سبک زندگی، شهرستان فومن.

تاریخ ارسال:

۱۴۰۳/۰۴/۲۰

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۳/۰۶/۲۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۰۷/۲۵

۱- مقدمه

روستا پدیده واحدی است که نمی‌توان عوامل و اجزای فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، زیست بومی و غیره آن را از یکدیگر جدا کرد. در نتیجه، شکل خاصی از مسکن مورد نیاز است که از مسکن شهری متمایز شود (عنابستانی، ۱۳۹۳: ۵۸). مسکن عمده‌ترین جزء از اجزای بافت کالبدی روستاست (قراگوزلو و عزیزپور، ۱۳۹۹: ۲۰)، که در شکل‌گیری ساختار کالبدی- فضایی و هویت ساخت‌وساز روستاها نقش کلیدی دارد و به‌عنوان نمادی از چگونگی تعامل و ارتباط انسان با محیط اطراف خویش و برحسب شرایط زمانی- مکانی در هر منطقه شکل گرفته است (طباطبایی و همکاران، ۱۴۰۳: ۲۳). مهمترین مشخصه مسکن روستایی که آن را از مسکن شهری متمایز می‌کند، داشتن عملکرد زیستی و معیشتی به‌صورت توأمان و هماهنگی این دو مجموعه با یکدیگر است. به‌همین دلیل در روستاها، مسکن ضمن پاسخگویی به نیازهای سکونتی ساکنین خود، حلقه‌ای از نظام تولید روستا را نیز دربر می‌گیرد (رستمی و همکاران، ۱۴۰۰: ۱۴۸). مسکن روستایی به‌عنوان سرپناه از مهم‌ترین نیازهای انسانی بوده که در نواحی روستایی در گذر زمان و هماهنگ با دگرگونی‌های اجتماعی، اقتصادی، گسترش امکانات و فناوری با تحول همراه بوده است. این تغییرات در شکل، طراحی، مصالح و دانش ساخت‌وساز مساکن است و باعث شده که مساکن روستایی جدید با الگوهای سنتی و بومی تفاوت بسیاری داشته و بیش از آنکه روستایی باشد مشابه الگوهای مسکن شهری شود (سرگزی و طیب‌نیا، ۱۴۰۱: ۳).

امروزه بسیاری از روستاها از ظواهر مدرنیته و کاربرد تکنولوژی‌های جدید بهره‌مند شده‌اند. این بهره‌مندی در واقع به معنای تغییر و دگرگونی در مصرف و الگوی مصرفی روستاهاست. به عبارتی دیگر الگوی مصرفی روستاها یا "سبک‌زندگی" اجتماعات روستایی، فاقد ویژگی‌های یک جامعه روستایی به معنای گذشته است. چرا که رشد و گسترش تکنولوژی علاوه بر اینکه امکان دسترسی روستاییان را به خدمات جدید مهیا کرده است بلکه زمینه‌های انتقال الگوهای مصرفی شهری را در قالب رشد فناوری اطلاعات و ارتباطات به جوامع روستایی فراهم کرده است (کسچینی و اسکات، ۲۰۰۳: ۷۴). به‌گونه‌ای که با استفاده از شبکه‌های رسانه‌ای در مناطق روستایی شاهد تغییر در تعاملات اجتماعی افراد، افزایش فرصت‌های شغلی، افزایش و توسعه کسب‌وکارهای خانگی، توجه بیشتر به نکات بهداشتی و در نهایت انتقال فرهنگ و هنجارهای شهری به مناطق روستایی هستیم (لاروس و همکاران^۲، ۲۰۰۷: ۳۶۰). بنابراین تأثیر تغییرات اقتصادی، اجتماعی در مناطق روستایی تا حدودی با ورود وسایل ارتباط جمعی قابل مشاهده‌است تا جایی که ورود خدمات زیربنایی و عمرانی به روستا، ورود وسایل ارتباط جمعی جدید، ارتباط با شهرنشینان و غیره منجر به حرکت جامعه روستایی از سبک‌زندگی روستایی به سبک‌زندگی شهری شده‌است (ازکیا و رودبارکی حسینی، ۱۳۸۹: ۲۶۲).

روستاها کشورهای کشور، برخلاف تصور غالب، یک جامعه تمام سنتی و کلاسیک نیستند و بسیاری از روستاها در حال حاضر تحت تأثیر زندگی مدرن قرار گرفته‌اند و به لحاظ ظاهری شبیه یک جامعه مدرنیته‌اند. در اکثر روستاهای کشور فناوری‌هایی چون برق، اتومبیل، ماشین آلات مدرن کشاورزی، اینترنت، انواع لوازم خانگی برقی و غیره وجود دارد و این بهره‌مندی روستاها به معنای تغییر و دگرگونی الگوی مصرفی آن‌هاست. با ورود مدرنیته و گسترش ارتباطات به تدریج سبک‌زندگی و نوع تفکر و اندیشه روستاییان تغییر کرده و این تغییر اندیشه در محیط زندگی شان نمایان می‌شود که یکی از آنها، تغییر در الگوهای مساکن روستایی است. تحولات ایجاد شده در الگوی مسکن و تغییرات ایجاد شده در آن، در اثر تغییر سبک‌زندگی، مطالعه موشکافانه و بررسی عناصر مفید و کارآمد خانه‌های سنتی و شناخت عناصر جدید در خانه‌های روستایی و بررسی انطباق یا عدم انطباق این عناصر با فرهنگ و نیازهای روستاییان را بیش از پیش مهم می‌کند (علی‌الحسابی و کرانی، ۱۳۹۲: ۲۰).

1. Cecchini & Scott
2. Larose et al

شهرستان فومن در ناحیه مرکزی استان گیلان واقع شده و حدود ۶۰ درصد جمعیت آن در مناطق روستایی ساکن هستند که با توجه به کیفیت پایین مساکن روستایی آن، لزوم توجه و بررسی به بخش مسکن ضروری به نظر می‌رسد. نیاز گسترده و روزافزون جامعه روستایی به مسکن مستلزم شناخت و بررسی مسکن و ویژگی‌های کمی و کیفی آن و شناخت عوامل موثر بر تحولات الگوی مسکن می‌باشد. از سوی دیگر روستاهای شهرستان فومن در طی سال‌های اخیر به واسطه ورود گردشگران و توسعه گردشگری روستایی، تکنولوژی و رسانه‌ها، تغییراتی در شیوه زندگی مردم صورت گرفته که بر کالبد روستاها نیز تأثیرگذار بوده است. شناسایی تحولات ایجاد شده در الگوی مسکن روستایی و تغییرات ایجاد شده در آن در اثر تغییر سبک زندگی، باعث توجه مجدد معماران به عناصر مفید و کارآمد خانه‌های سنتی و شناخت عناصر جدید در خانه‌های روستایی و بررسی انطباق یا عدم انطباق این عناصر با فرهنگ و نیازهای روستاییان می‌شود. از این رو پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سوال اصلی است که تغییرات سبک زندگی روستاییان به چه میزان بر الگوی مسکن روستایی در شهرستان فومن اثرگذار بوده است؟

۲- بنیان نظریه‌ای

مفاهیم شکل زندگی^۱، شیوه زندگی کردن^۲ و سبک زندگی، به‌طور معمول برای بیان شیوه‌های مشابهی به کار می‌روند که طی آنها زندگی روزمره آفریده می‌شود. در فرهنگ لغات کمبریج و آکسفورد، سبک زندگی عبارت از الگوهای نسبتاً مشخصی از کنش و فرهنگ است که از طریق آن مردم را از یکدیگر تمایز می‌دهند. اهمیت سبک زندگی به‌عنوان یک دستور کار مطالعاتی در علوم اجتماعی تقریباً از اوایل قرن بیستم به بعد با توجه به رشد شهرنشینی، صنعتی شدن و تفکیک اجتماعی فزاینده‌ای بود که در جوامع غربی شکل گرفته بود. تنش‌های اجتماعی که به‌خاطر جابه‌جایی و تحرک‌های جمعیتی و هم‌زیستی گروه‌های قومی و نژادی شکل گرفته بود، این دستور کار تازه را وارد علوم اجتماعی کرد. از این دوره به بعد عوامل غیر اقتصادی و نحوه مصرف کردن بیش از پیش، معیاری تمایز بخش شد (ذکایی، ۱۳۹۱: ۶). برای اولین بار در سال ۱۹۲۹ آلفرد آدلر^۳ روان‌شناس استرالیایی اصطلاح سبک زندگی را در ارتباط با رفتار اولیه اشخاص به کار گرفت. بعد از این تاریخ، این لغت در زمینه‌هایی مثل روانشناسی، جامعه‌شناسی، زیست‌شناسی، سلامت، سیاست، حمل‌ونقل، جغرافیا و موضوعات دیگر مطرح شد. به‌طور ویژه، مفهوم سبک زندگی به انتخاب در کیفیت زندگی، فعالیت‌ها و شیوه‌های فعالیتی خاص که دربرگیرنده ایده‌آل‌ها، تصورات افراد، عادات، نگرش‌ها، سلیقه‌ها، معیارهای اخلاقی، سطح اقتصادی و مانند آنکه با هم طرز زندگی کردن فرد یا گروهی را می‌سازند منجر می‌شود (روستایی، ۱۴۰۱: ۱۱۵). رضایت از مسکن نقش مؤثری در ارزیابی موفقیت در انتخاب مسکن و سبک زندگی را دارد و نارضایتی می‌تواند منجر به تغییر محل خانوارها و نقل مکان آنها شود (پورمحمدی و همکاران، ۱۳۹۳: ۴۶).

اندیشمندان سبک زندگی را از جنبه‌های متعدد بررسی و هر یک براساس دیدگاه خود عواملی را که در انتخاب سبک زندگی مؤثر بوده، تبیین نموده‌اند که این نظریه‌ها را در سه دسته می‌توان جای داد. دسته اول نظریاتی است که سبک زندگی را در سطح کلان بررسی نموده‌اند، عده دیگر به نقش عوامل خرد در تبیین سبک زندگی می‌پردازند و در نهایت دسته سوم به نقش هر دو عامل خرد و کلان در سبک زندگی توجه دارند (باختر و ابی‌زاده، ۱۴۰۱: ۳۹۴). گیدن^۴ وقتی از سبک زندگی صحبت می‌کند، آن را شامل مجموعه یکپارچه‌ای از ارزش‌ها، نگرش‌ها و کنش‌هایی می‌داند که یک فرد آن را می‌پذیرد نه فقط به این خاطر که اساس اعمال و رفتارهای معنی‌دار وی را تشکیل می‌دهد بلکه به این خاطر که به

1. Form of Life
2. Way of Living
3. Alfred Adler
4. Gaiden

روایت خاص تشخیص تبلور می‌بخشد (عنابستانی و همکاران، ۱۳۹۷: ۳۶). سالومون و بن آکوا^۱ (۱۹۸۳)، سبک‌زندگی را یک الگوی رفتاری می‌دانند که با ویژگی افراد به‌عنوان اعضای خانواده، کارکنان و مصرف‌کنندگان خدمات تفریحی و استفاده‌کنندگان از منابع متنوع مطابقت دارد (سالاما و همکاران^۲، ۲۰۰۲: ۱۲۷). آبروی^۳ (۲۰۰۶) در پژوهشی در مورد ترجیح خانوارها در انتخاب محل مسکن، سبک‌زندگی را تغییر در رفتارها و نگرش‌های رایج و مرسوم خانوارها نسبت به انواع مختلف مناطق مسکونی تعریف کرده است (آبروی، ۲۰۰۶: ۱۱۰). وبر^۴ در یک تحلیل چند بعدی به سه مفهوم سبک‌مندشدن زندگی، بخت زندگی و تدبیر زندگی توجه می‌کند و ویژگی اصلی سبک‌زندگی را انتخابی بودن آن می‌داند که به برخی از تنگناهای اقتصادی و اجتماعی که ساختاری هستند، مربوط می‌شود (سجاسی قیداری و همکاران، ۱۳۹۴: ۱۶۰). در سال‌های نخست دهه ۱۹۹۰، سبک‌زندگی با آثار نظریه‌پردازان اجتماعی و فرهنگی معاصر مانند بوردیو^۵، فدرستون^۶، شیلدز^۷، ریمر و چنی^۸، به مباحث جامعه‌شناسی راه یافت. مطالعه بوردیو با عنوان "تمایز" در سال ۱۹۸۴، با بسط اندیشه‌های وبر، زیمل و وبلن سبک‌زندگی را مفهومی معادل بازتاب منزلت اجتماعی معرفی کرد (روستایی و همکاران، ۱۴۰۱: ۱۱۵). بوردیو سبک‌زندگی را شامل اعمال طبقه‌بندی شده و طبقه‌بندی‌کننده فرد در عرصه‌های مختلف تفریحات و ورزش، معاشرت، اثاثیه و خانه و غیره است، که شیوه‌های مصرف‌آمادگی اجتماعی است که دارای رتبه‌بندی‌های مختلفی از جهت شأن و مشروعیت اجتماعی هستند که بازتابی از نظام سلسله‌مراتبی است. او برای سبک‌زندگی نظریه‌ای منسجم بیان می‌کند، به‌گونه‌ای که شرایط عینی و موقعیت فرد در ساختار اجتماعی به تولید رفتار و منش خاص منجر می‌شود که شامل دو دسته نظام برای طبقه‌بندی اعمال و نظامی برای ادراک و شناخت‌ها است (عباس‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۷). زیمل سبک‌زندگی را شیوه مصرف می‌داند. از نظر وی مدرنیته و تحولات آن منجر به فشارها و هنجارهای اجتماعی می‌شود (بادسار و همکاران، ۱۳۹۵: ۸۲). از نظر گیدنز نحوه سبک‌زندگی و دگرگونی‌های ساختاری مدرنیته به واسطه بازتابندگی رفتاری به یکدیگر گره می‌خورد، به دلیل باز بودن زندگی امروز، کثرت یافتن روش‌های کنش و وجود مراجع مقتدر تر، انتخاب سبک‌زندگی برای ساختن هویت شخصی و در پیش گرفتن فعالیت‌های روزانه، به‌طور فزاینده‌ای اهمیت می‌یابد. سبک‌زندگی از نظر گیدنز برنامه‌های مهمتر از فعالیت‌های فراغت هستند و با مصرف‌گرایی تباه می‌شوند (عباس‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۱).

بنابراین می‌توان گفت سبک‌زندگی دربرگیرنده رفتارها و فعالیت‌ها در جریان زندگی است که در عاداتها و رفتارهای عمومی افراد و جوامع اثر می‌گذارد و با ایجاد تغییرات مختلف در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و محیطی، سبک‌زندگی نیز دچار تغییر می‌شود و تغییرات به وجود آمده در سبک‌زندگی، به صورت ملموس در سبک‌زندگی اجتماعی، معاش اقتصادی، فرهنگ روستایی، استفاده از منابع طبیعی و کالبد روستا مشاهده می‌شود. یکی از مهمترین این تأثیرات، تغییر در الگوی مسکن روستایی است که نمایانگر یک جنبه اساسی آن است (بیچیو و همکاران^۹، ۲۰۱۶: ۱۰۳۵). زیرا برپایی خانه‌های روستایی وابستگی زیادی به بستری دارد که در آن شکل می‌گیرد. شرایط اقلیمی، کارکرد فضا، ویژگی‌های محیط طبیعی، سنت‌های غالب، اصول فرهنگی و مذهب شکل‌گیری بنا در محیط، شکل و نوع روابط اجتماعی بر کالبد خانه‌های روستایی تأثیرگذار است (فاضل‌نیا و همکاران، ۱۳۹۵: ۱۵۶). بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که

5. Salomon & Ben- Akvia

1. Salama et al

2. Aeroc

3. Veber

4. Bourdieu

5. Featherstion

6. Shields

7. Rimer & Chaney

8. Becchio et al

درباره الگوی مسکن روستایی و تغییرات سبک زندگی در نواحی روستایی، مطالعات زیادی صورت گرفته که هر یک به بررسی موضوع در ابعاد مختلف پرداخته‌اند. النعیم و محمود^۹ (۲۰۰۷) در پژوهشی به منظور تغییرات الگوی مسکن در نیجریه به این نتیجه رسیده‌اند که به واسطه تغییرات فرهنگی، مسکن روستایی متأثر از الگوی جهانی شدن و شهری شدن است. پژوهش بانسکی و وسولوسکا^{۱۰} (۲۰۱۰) با هدف بررسی تحولات اقتصادی بر مسکن روستایی لهستان نشان داد که ساختمان‌های جدیدی که در مناطق روستایی در حال شکل‌گیری است، تابعی از میزان نزدیکی به حومه شهر و فاصله از آن است و فشار ناشی از سرمایه‌گذاری جدید منجر به ظهور تحولات زیستی و تعارض بین بخش کشاورزی و مسکن شده‌است. بیمیش و همکاران^{۱۱} (۲۰۱۵) در بررسی تأثیرات سبک زندگی بر اولویت‌های مسکن، تأثیرات مربوط به سبک زندگی شامل چرخه زندگی، طبقه اجتماعی، درآمد، شغل، ارزش‌ها و غیره بر انتخاب مسکن مناسب را مورد بررسی قرار داده و دریافتند که بین دو متغیر مورد بررسی رابطه معنی‌دار وجود دارد. پژوهش سالاما و همکاران^{۱۲} (۲۰۱۷) در بررسی روند سبک زندگی و نوع‌شناسی الگوی مسکن نشان داد که این دو مفهوم، چشم‌انداز مناسب و اهمیت از پویایی مسکن مبتنی بر تقاضا ارائه می‌دهد. لیو و همکاران^{۱۳} (۲۰۲۰) در پژوهشی به ارزیابی ارتباط و تأثیرپذیری سبک زندگی و تلفیق اراضی مسکن روستایی چین با داده‌های بزرگ محلی پرداختند و بیان کردند که ادغام زمین مسکن، به سبک و شیوه زندگی روستاییان آسیب نمی‌زند. پورطاهری و همکاران (۱۳۹۰) در بررسی اثرات تغییرات فرهنگی بر الگوی مسکن روستایی در بخش مرکزی قزوین نشان دادند که بین تغییرات فرهنگی و تغییر در الگوی مسکن روستایی رابطه خطی معناداری برقرار است. عنابستانی (۱۳۹۳) در تحلیل آثار تغییرات اجتماعی در زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی در شهرستان بینالود نشان داد، ارتباط معنادار و نسبتاً قوی (۰/۴۲۷) بین عوامل تغییرات اجتماعی و الگوی مسکن روستایی وجود دارد به طوری که شاخص‌های تغییرات اجتماعی ۳۵/۴ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کند. رواج فرهنگ مصرف‌گرایی، ۴۲/۷ درصد از تغییرات در الگوی مسکن روستایی را توجیه می‌کند. محمدی یگانه و همکاران (۱۳۹۴) در تحلیل عوامل مؤثر بر تحولات الگوی مسکن روستایی در دهستان اقبال شرقی قزوین به این نتیجه رسیده‌اند که بین پذیرش الگوی نوین مسکن و ویژگی‌های خانوارهای روستاهای مورد مطالعه رابطه وجود دارد و با دسترسی خانوارها به اعتبارات مسکن، تغییرات الگوی مسکن افزایش می‌یابد. یعقوبی و همکاران (۱۳۹۵) در بررسی تأثیر گردشگری بر تغییر الگوی مسکن در شهرستان رضوانشهر نشان دادند که معماری سنتی و بومی در حال از بین رفتن است و جای خود را به معماری با شیوه مدرن شهری داده و مؤلفه استحکام‌سازی در ساخت‌وساز مسکن جدید تأثیرات مثبتی در رضایت مردم داشته است. پژوهش ظاهری و همکاران (۱۳۹۷) در بررسی تغییرات الگوی مسکن روستایی و ارزیابی اثرات اقتصادی آن در دهستان‌های آجی‌چای و میدان چای تبریز نشان داد شاخص تغییرات اجتماعی مانند مصرف‌گرایی، ناهنجاری و پذیرش فرهنگی بیشترین تأثیر در تغییرات الگوی مسکن روستایی دارند. همچنین شاخص‌های پلان معماری مسکن، کیفیت بنا و مقاومت مسکن بر عوامل اقتصادی تأثیر مستقیم دارند. عنابستانی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی به تأثیرپذیری الگوی مسکن روستایی از سبک زندگی روستاییان در شهرستان نکا پرداخته و اظهار داشتند که بین الگوی مسکن روستایی و تغییرات سبک زندگی به میزان ۰/۶۵۸ رابطه وجود دارد و در زمینه تغییرات الگوی مسکن در روستاهای شهرستان نکا، بیشترین تأثیر بر رژیم غذایی و تغذیه و نحوه گذران اوقات فراغت اختصاص دارد. محمدی یگانه و همکاران (۱۴۰۰) در بررسی اثرات سبک زندگی بر هویت کالبدی مسکن در نواحی روستایی گوزلدرد شهرستان سلطانیه به این نتیجه رسیده‌اند

9. Al-Naim & Mahmud

10. Banski & Wesolowska

1. Beamish

2. Salama

3. Liu et al

که در بعد کالبدی مسکن شاخص مناسب بودن مسکن با میانگین $3/27$ و در بعد دلبستگی به مکان، شاخص تلاش روستاییان برای حل نزاع‌های اجتماعی با میانگین $3/77$ دارای بیشترین میزان اهمیت است. ابعاد سبک‌زندگی به‌عنوان متغیر مستقل و هویت مسکن به‌عنوان متغیر وابسته‌اند و از بین ابعاد سبک‌زندگی، بعد سلامت معنوی با بیشترین بتا ($0/494$) تأثیرگذارترین عامل است. باختر و ابی‌زاده (1401) در تحلیل اثرگذاری تغییرات سبک‌زندگی بر الگوی مسکن روستای کندوان به این نتیجه رسیده‌اند که بین اثرات اقتصادی سبک‌زندگی و الگوی مسکن به میزان $0/587$ ، اثرات اجتماعی و الگوی مسکن $0/562$ و اثرات فرهنگی و سبک‌زندگی $0/883$ رابطه وجود دارد. نتایج یافته‌ها بر اساس ضریب رگرسیون بیانگر این است که متغیر سبک‌زندگی، $0/932$ از کل واریانس الگوی مسکن را تبیین می‌کند. تغییرات در سبک‌زندگی روستایی، الگویی مسکن را تحت تأثیر قرار می‌دهد و متناسب با این تغییرات مسکن روستایی در ابعاد داخلی و بیرونی دستخوش تغییرات محسوس می‌شود؛ به‌گونه‌ای که در ساخت و سازهای جدید که در روستا صورت گرفته است، از مصالح شهری و غیر بومی در کالبد مساکن استفاده می‌شود. مروری بر پژوهش‌های داخلی و خارجی انجام شده در زمینه اثرگذاری تغییرات سبک‌زندگی بر الگوی مسکن روستایی نشان می‌دهد که بیشتر پژوهش‌های اجرا شده در زمینه اثرگذاری عوامل اقتصادی و تغییرات سبک‌زندگی روستاییان بوده است. در پژوهش حاضر سعی شده تا با رویکردی جدید، ارتباط بین شاخص‌های مختلف تغییرات سبک‌زندگی روستاییان با الگوی مسکن روستایی شهرستان فومن، مورد ارزیابی و سنجش قرار گیرد.

۳- روش، تکنیک‌ها و قلمرو

نوع تحقیق در این پژوهش کاربردی و روش بررسی آن توصیفی-تحلیلی از نوع پیمایشی است. روش گردآوری اطلاعات از طریق منابع اسنادی برای تدوین مبانی نظری و چهارچوب مفهومی، پیشینه تحقیق و ویژگی‌های جمعیتی و جغرافیایی قلمرو پژوهش و مطالعات میدانی در قالب توزیع و تکمیل ابزار پرسشنامه برای تعیین اثرگذاری تغییرات سبک‌زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی در شهرستان فومن بوده است. پرسشنامه طراحی شده به بررسی وضعیت سبک‌زندگی و هویت قومی خانوارهای روستایی، اجزای سنتی و مدرن مسکن روستایی پرداخته و شامل سؤال‌هایی در مقیاس‌های اندازه‌گیری اسمی، ترتیبی، فاصله‌ای و نسبی است. شهرستان فومن براساس سرشماری سال 1395 ، دارای 169 روستا شامل 149 روستای دارای سکنه و 20 روستای خالی از سکنه با 18675 خانوار و 54439 نفر جمعیت بوده است. جامعه آماری پژوهش حاضر سرپرستان خانوار روستاهای بالای 20 خانوار شهرستان فومن در نظر گرفته شده که برابر 18586 خانوار و 54191 نفر جمعیت است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران با سطح اطمینان 95 درصد و احتمال خطای $0/05$ محاسبه و تعداد 375 نفر سرپرست خانوار به‌عنوان نمونه از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی - سهمیه‌ای انتخاب شدند که از بین 12 روستا با سه تیپ استقرار دشتی، جلگه‌ای و کوهپایه‌ای با 4879 خانوار و 1423 نفر جمعیت توزیع و مورد پرسشگری قرار گرفتند. تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌صورت کمی و با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، آزمون کولموگروف اسمیرنوف و تحلیل واریانس) صورت گرفته است. در پژوهش حاضر تغییرات سبک‌زندگی روستاییان به‌عنوان متغیر مستقل و تحولات الگوی مسکن روستایی به‌عنوان متغیر وابسته است.

جدول ۱- شاخص‌ها و متغیرهای سبک زندگی

شاخص	متغیر	مؤلفه‌ها
سبک تغذیه	مواد اولیه	استفاده از مواد تولیدی خانوار
	نوع غذا	میزان تمایل به غذای آماده، تغییرات غذایی، رژیم غذایی،
	کیفیت استفاده از غذا	کیفیت صرف غذا، استفاده از دسر بعد از غذا، مهمانی رفتن، میزان هزینه خورد و خوراک
سبک فعالیت فراغتی	مصرف غیر رسانه‌ای	ورزش کردن، مراسم مذهبی، تفریح کردن، کلاس فراغتی
	مصرف رسانه‌ای	مطبوعات، مطالعه کتاب، استفاده از تلویزیون، پیگیری اخبار روز سیاسی، استفاده از بازی‌های رایانه‌ای و...، موبایل و تلفن، استفاده از شبکه‌های اجتماعی، میزان تأثیرات از رسانه
	فردگرایی	نوع گروهی و فردی بودن تفریحات سحر
	سفر	نوع سفر تفریحی یا مذهبی و زیارتی
ارزش‌ها و عقاید	سبک زندگی فرهنگی	استفاده از ماهواره، استفاده از موسیقی، استفاده از فیلم، استفاده از بازی‌های رایانه‌ای و...، استفاده از اینترنت و رایانه
	تجمل و مصرف انرژی	استفاده از برق، استفاده از گاز، سبک زندگی فرهنگی، استفاده از وسایل انرژی بر لوکس، داشتن وسایل انرژی بر ضروری، استفاده از وسایل گرمایش و سرمایش مدرن، استفاده از وسایل راحتی و لوکس
	چگونگی رفتار با والدین و رفتارهای اجتماعی	نوع تغییرات مذهبی افراد، نوع مدیریت خانواده، تغییرات نگرش به ازدواج، میزان نگرش سود انگارانه، نوع گروهی و فردی بودن

جدول ۲- شاخص‌ها و متغیرهای الگوی مسکن روستایی

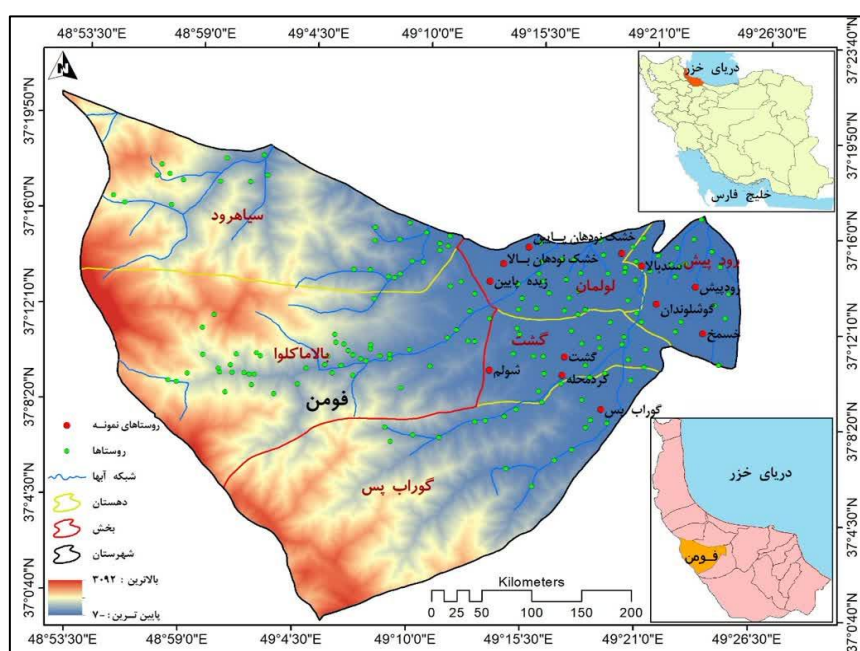
شاخص	متغیر	مؤلفه‌ها
کالبدی	دوام و استحکام	میزان دوام مصالح بکار گرفته شده در ساخت سقف، کف، دیوارها و... واحد مسکونی، میزان دوام سازه واحد مسکونی مانند اسکلت سازه سقف برخورداری از امکانات ضد زلزله و...، میزان استحکام واحد مسکونی نوساز نسبت به مساکن قبلی
	انرژی	میزان صرفه‌جویی انرژی در واحد مسکونی
زیست محیطی	مصالح بوم آورد	میزان کاربرد مصالح بومی در واحدهای مسکونی
	تخریب زیست محیطی	میزان گسترش بافت مسکونی آبادی به سمت اراضی کشاورزی و باغات و تخریب زیست بوم
	مسکن و تولید	میزان استفاده از مسکن جهت معیشت و کسب و کار
معیشت و اقتصاد	کیفیت اشتغال مسکن	میزان مهارت نیروی کار شاغل در تولید مسکن، میزان بهره وری در استفاده از فناوری مصالح نیروی کار شاغل و... در تولید مسکن
	فنی و مهندسی	میزان آموزش فنی به روستاییان برای ساخت مسکن، میزان نظارت مهندسان ناظر در روستا بر ساخت مساکن جدید و یا مرمت مساکن قدیم، میزان سالانه ساخت و بازسازی مسکن در روستا، میزان مشورت در هنگام ساخت مسکن با مهندس متخصص
	ایمنی و زیستی مسکن	میزان تناسب تعداد اتاق در اختیار یک خانوار روستایی در مساکن قدیمی برای جوابگویی نیازهای خانوار بوده، میزان تناسب تعداد اتاق در اختیار یک خانوار روستایی در مساکن جدید، میزان تناسب سطح زیربنای هر واحد مسکونی در مساکن نوساز، میزان برخورداری واحد مسکونی از روش‌های مناسب دفع فاضلاب، میزان تناسب تعداد طبقات هر واحد مسکونی از نظر ساکنین
رفاه و آسایش	آسایش رفتاری	میزان تناسب مساحت زیربنای هر واحد مسکونی برای کفاف زندگی یک خانوار، میزان احساس آرامش و امنیت جانی و روانی مسکن ساکنین
	آسایش عمومی	میزان برخورداری واحدهای مسکونی روستا از سند رسمی، میزان برخورداری روستا از امکانات سیاسی، انتظامی، میزان تغییرات در شبکه معابر روستا در سال‌های اخیر، میزان برخورداری روستا از راه‌های ارتباطی
		میزان برخورداری روستا از تأسیسات و خدمات بهداشتی و درمانی، میزان برخورداری واحد مسکونی از آب لوله کشی، برق، گاز و تلفن...

جدول ۳- تعداد جمعیت و حجم نمونه در روستاهای مورد مطالعه

روستا	موقعیت جغرافیایی	جمعیت	تعداد خانوار	حجم نمونه
شولم	دشتی	۹۰۳	۳۳۱	۲۴
خشک نودهان بالا	جلگه‌ای	۱۴۱۷	۴۶۷	۳۷
خسمن	کوهپایه	۷۹۸	۲۸۹	۲۱
کردمحل	دشتی	۱۹۴۵	۶۶۲	۵۱
زیده پایین	دشتی	۸۷۶	۳۰۳	۲۳
گوراب پس	جلگه‌ای	۱۴۳۳	۵۰۶	۳۸
گوشلونندان	جلگه‌ای	۸۱۷	۲۸۳	۲۲
خشک نودهان پایین	کوهپایه	۹۸۸	۳۴۳	۲۶
گشت	جلگه‌ای	۱۸۴۰	۵۸۷	۴۹
رودپیش	کوهپایه‌ای	۲۱۴۰	۷۲۱	۵۶
سیاه پیران	کوهپایه‌ای	۳۱۴	۱۱۳	۸
سندبالا	دشتی	۷۶۵	۲۷۴	۲۰
جمع	-	۱۴۲۳۶	۴۸۷۹	۳۷۵

قلمرو جغرافیایی پژوهش حاضر، شهرستان فومن در استان گیلان است. این شهرستان در محدوده جنوب غربی استان گیلان واقع شده و با وسعتی معادل ۹۳۶ کیلومتر مربع از شمال به شهرستان‌های صومعه‌سرا و ماسال، از جنوب به شهرستان‌های شفت و طارم زنگان، از شرق به شهرستان رشت و از غرب به شهرستان خلخال استان اردبیل هم مرز و متصل می‌باشد. براساس آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن، شهرستان فومن دارای ۹۲۳۱۰ نفر جمعیت است که ۴۱ درصد (۳۷۸۶۹ نفر) در مناطق شهری و ۵۹ درصد (۵۴۴۳۹ نفر) در مناطق روستایی ساکن هستند. این شهرستان از دو بخش مرکزی و سردار جنگل تشکیل شده و دارای شش دهستان رودپیش، گشت، گوراب‌پس، لولمان، آلیان و سردار جنگل با ۱۶۹ روستا در قالب ۱۴۹ روستای دارای سکنه و ۲۰ روستای خالی از سکنه است (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان گیلان، ۱۴۰۱).

شکل ۱- قلمرو جغرافیایی پژوهش (منبع: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان گیلان، ۱۴۰۱)

۴- یافته‌ها و تحلیل داده

یافته‌های پژوهش در دو بخش یافته‌های توصیفی و تحلیلی-استنباطی ارائه شده است. در بخش یافته‌های توصیفی ابتدا ویژگی‌های فردی و عمومی پاسخگویان بررسی شده است. بر این اساس از مجموع پاسخگویان ۸۶/۴ درصد مرد و ۱۳/۴ درصد زن بوده‌اند. بیشتر پاسخگویان با ۳۱/۶ درصد در گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال قرار داشته و از نظر تحصیلات ۱۰/۷ درصد پاسخگویان بی‌سواد و ۸۹/۳ درصد باسواد بوده که سطح تحصیلات بیشتر آنها با ۵۱/۹ درصد زیر دیپلم بوده است. شغل ۳۹/۸ درصد پاسخگویان کشاورز، ۳۱/۶ درصد شغل آزاد، ۱۲/۴ درصد کارمند، ۱۰/۵ درصد خانه‌دار و ۵/۶ درصد نیز بیکار اظهار شده است.

جدول ۴- ویژگی‌های فردی و عمومی پاسخگویان

شاخص	متغیر	فراوانی	درصد	شاخص	متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۳۲۴	۸۶/۴	تحصیلات	بی‌سواد	۴۰	۱۰/۷
	زن	۵۱	۱۳/۶		زیر دیپلم	۱۹۵	۵۱/۹
	۳۰-۲۱	۸۹	۲۳/۷		دیپلم	۸۰	۲۱/۴
	۴۰-۳۱	۱۱۹	۳۱/۶		کاردانی و کارشناسی	۵۶	۱۵/۰
سن	۵۰-۴۱	۶۶	۱۷/۷	اشتغال	کارشناسی ارشد و بالاتر	۶	۱/۵
	۶۰-۵۱	۶۱	۱۶/۲		کشاورز	۱۵۰	۳۹/۹
	۶۱ سال و بیشتر	۴۱	۱۰/۹		آزاد	۱۱۹	۳۱/۶
					کارمند	۴۶	۱۲/۴
					خانه‌دار	۳۹	۱۰/۵

با توجه به اطلاعات به دست آمده از شاخص‌ها و متغیرهای پژوهش، پس از محاسبه نماگرهای هر شاخص، برای متغیر سبک زندگی روستاییان میانگین ۲/۹۶ و انحراف معیار ۰/۳۶ بدست آمده است. سبک زندگی با سه شاخص سبک تغذیه با ۸ مؤلفه؛ سبک فراغت با ۱۴ مؤلفه و ارزش‌ها و عقاید با ۱۴ مؤلفه مورد ارزیابی و سنجش قرار گرفته که در این میان شاخص ارزش و عقاید با میانگین ۳/۰۸ بالاترین و سبک تغذیه با میانگین ۲/۷۸ کمترین مقدار را داشته‌اند.

جدول ۵- آمار توصیفی شاخص‌ها و متغیرهای سبک زندگی روستاییان

شاخص	متغیر	مؤلفه‌ها	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	میانگین	انحراف معیار	آزمون خی دو
سبک تغذیه	نوع غذا	استفاده از مواد تولیدی خانوار	۱۹/۲	۳۲/۱	۳۲/۱	۱۴/۷	۱/۹	۲/۴۸	۱/۰۲۳	۰/۰۰۰
		میزان تمایل به غذای آماده	۳۱/۶	۴۷/۷	۱۶/۲	۳/۰	۱/۵	۱/۹۵	۰/۸۵۶	۰/۰۰۰
		تغییرات غذایی	۶/۴	۱۶/۵	۳۲/۳	۳۹/۸	۴/۹	۳/۲۰	۰/۹۸۹	۰/۰۰۰
	کیفیت غذا	رژیم غذایی	۴/۵	۲۴/۸	۳۶/۵	۲۴/۸	۹/۴	۳/۱۰	۱/۰۲۳	۰/۰۰۰
		کیفیت صرف غذا	۵۵/۳	۱۸/۴	۱۸/۰	۴/۹	۳/۴	۱/۸۳	۱/۰۹۹	۰/۰۰۰
		استفاده از دسر بعد از غذا	۴/۱	۱۹/۵	۳۹/۱	۳۰/۱	۷/۱	۳/۱۷	۰/۹۶۱	۰/۰۰۰
سبک فراغت	غذا	مهمانی رفتن	۷/۵	۸/۶	۴۱/۴	۳۲/۷	۹/۸	۳/۲۹	۱/۰۱۴	۰/۰۰۰
		میزان هزینه خورد و خوراک	۴/۹	۹/۰	۴۸/۱	۳۲/۰	۶/۰	۳/۲۵	۰/۸۸۶	۰/۰۰۰
		ورزش کردن روزانه	۱۴/۳	۳۰/۵	۲۵/۶	۱۵/۸	۱۳/۹	۲/۸۵	۱/۲۵۴	۰/۰۰۰
	رسانه‌ای	تفریح و گردش کردن	۱۱/۳	۳۰/۵	۳۲/۰	۲۱/۸	۴/۵	۲/۷۸	۱/۰۵۳	۰/۰۰۰
		کلاس فراغتی	۴۴/۰	۲۶/۷	۲۱/۱	۷/۹	۰/۴	۱/۹۴	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰
		مطالعه روزنامه و سایر مطبوعات	۳۰/۸	۳۱/۰	۲۳/۷	۱۰/۹	۳/۴	۲/۲۵	۱/۱۰۸	۰/۰۰۰
	رسانه‌ای	مطالعه کتاب	۱۹/۹	۲۸/۲	۲۵/۶	۲۱/۸	۴/۵	۲/۶۳	۱/۱۵۹	۰/۰۰۰

شاخص	متغیر	مؤلفه‌ها	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	میانگین	انحراف معیار	آزمون خی دو
سبک فرهنگی	فرد گرایی	پیگیری اخبار روز	۷/۹	۱۴/۳	۲۶/۲	۳۵/۷	۱۵/۸	۳/۳۷	۱/۱۴۶	۰/۰۰۰
		استفاده از تلویزیون	۴/۱	۶/۰	۳۲/۷	۳۹/۸	۱۷/۳	۳/۶۰	۰/۹۷۹	۰/۰۰۰
		استفاده از موبایل و تلفن	۱/۹	۸/۳	۲۵/۶	۳۱/۶	۳۲/۷	۳/۸۵	۱/۰۳۲	۰/۰۰۰
		استفاده از بازی‌های رایانه	۴۶/۶	۲۷/۸	۱۴/۳	۷/۹	۳/۴	۱/۹۴	۱/۱۰۹	۰/۰۰۰
		استفاده از شبکه‌های اجتماعی	۶۲/۳	۱۷/۰	۷/۵	۹/۸	۳/۴	۱/۷۵	۱/۱۵۷	۰/۰۰۰
	سفر	میزان تأثیرات رسانه‌ها	۳۱/۶	۳۴/۶	۱۸/۸	۱۱/۷	۳/۴	۲/۲۱	۱/۱۱۲	۰/۰۰۰
		نوع گروهی و فردی بودن تفریحات سفر	۱/۵	۱۶/۵	۳۶/۱	۳۲/۳	۱۳/۵	۳/۴۰	۰/۹۶۷	۰/۰۰۰
		علاقه به تفریح و گردش	۹/۰	۱۹/۹	۳۰/۱	۲۴/۴	۱۶/۵	۳/۲۰	۱/۱۹۷	۰/۰۰۰
		تمایل به سفر مذهبی	۴/۵	۱۵/۴	۲۱/۱	۳۲/۰	۲۷/۱	۳/۶۲	۱/۱۶۷	۰/۰۰۰
		استفاده از ماهواره	۶۹/۵	۹/۸	۵/۶	۵/۳	۹/۸	۱/۷۶	۱/۳۳۸	۰/۰۰۰
تجمل و مصرف انرژی	سبک فرهنگی	استفاده از موسیقی	۱۳/۲	۱۸/۰	۲۵/۶	۲۲/۹	۲۰/۳	۳/۱۹	۱/۳۱۱	۰/۰۱۷
		استفاده از فیلم	۹/۴	۱۵/۸	۲۷/۴	۳۳/۵	۱۳/۹	۳/۲۷	۱/۱۶۶	۰/۰۰۰
		استفاده از اینترنت و رایانه	۳۴/۲	۲۳/۷	۱۹/۲	۱۸/۰	۴/۹	۲/۳۶	۱/۲۵۵	۰/۰۰۰
		استفاده از تلویزیون	۳/۴	۲۱/۱	۵۳/۸	۱۹/۵	۲/۳	۲/۹۶	۰/۷۹۵	۰/۰۰۰
		استفاده از برق	۲۴/۱	۳۴/۶	۲۹/۳	۹/۸	۲/۳	۲/۳۲	۱/۰۱۶	۰/۰۰۰
	تجمل و مصرف انرژی	میزان دسترسی به گاز	۱۲/۴	۲۷/۱	۲۷/۸	۱۹/۹	۱۲/۸	۲/۹۴	۱/۲۱۶	۰/۰۰۰
		هزینه مصرفی گاز	۷/۱	۲۲/۲	۴۵/۵	۱۵/۰	۱۰/۲	۲/۹۹	۱/۰۳۳	۰/۰۰۰
		مصرف آب آشامیدنی	۱۲/۴	۲۷/۱	۲۷/۸	۱۹/۹	۱۲/۸	۲/۹۴	۱/۲۱۶	۰/۰۰۰
		هزینه آب آشامیدنی	۷/۱	۲۲/۲	۴۵/۵	۱۵/۰	۱۰/۲	۲/۹۹	۱/۰۳۳	۰/۰۰۰
		داشتن وسایل انرژی‌بر ضروری	۳/۸	۱۵/۴	۲۹/۳	۳۹/۸	۱۱/۷	۳/۴	۱/۰۰۶	۰/۰۰۰
چگونگی رفتار با والدین و رفتار	تجمل و مصرف انرژی	استفاده از وسایل انرژی‌بر لوکس	۴/۵	۱۸/۴	۲۶/۳	۳۴/۶	۱۶/۲	۳/۳۹	۱/۰۹۸	۰/۰۰۰
		استفاده از وسایل راحتی و لوکس	۱۰/۹	۲۳/۳	۲۱/۱	۳۲/۷	۱۲/۰	۳/۱۲	۱/۲۱۲	۰/۰۰۰
		نوع تغییرات مذهبی افراد	۱۳/۵	۱۰/۲	۲۴/۸	۲۲/۲	۲۹/۳	۳/۴۴	۱/۳۶۲	۰/۰۰۰
		نوع مدیریت خانواده	۲/۶	۷/۵	۲۶/۷	۴۱/۰	۲۲/۲	۳/۷۳	۰/۹۷۷	۰/۰۰۰
		تغییرات نگرش به ازدواج	۱۴/۳	۱۶/۹	۲۴/۸	۲۸/۲	۱۵/۸	۳/۱۴	۱/۲۸۱	۰/۰۰۱
	اجتماعی	میزان نگرش سودانگارانه	۳/۰	۱۱/۳	۲۵/۹	۴۲/۵	۱۷/۳	۳/۶۰	۰/۹۹۸	۰/۰۰۰
		نوع گروهی یا فردی بودن	۱/۵	۱۶/۵	۳۶/۱	۳۲/۳	۱۳/۵	۳/۴۰	۱/۴۴۳	۰/۰۰۲

جدول ۶- خلاصه آمار توصیفی شاخص‌ها و متغیرهای سبک زندگی روستاییان

شاخص	سبک تغذیه	سبک فراغت	ارزش‌ها و عقاید	سبک زندگی
میانگین	۲/۷۸	۳/۰۴	۳/۰۸	۲/۹۶
انحراف معیار	۰/۶۳	۰/۵۴	۰/۴۳	۰/۳۶

در رابطه با متغیر الگوی مسکن روستایی از چهار شاخص کالبدی با ۴ مؤلفه؛ زیست‌محیطی با ۳ مؤلفه؛ معیشت و اقتصاد با ۷ مؤلفه و شاخص ایمنی و زیستی مسکن با ۱۷ مؤلفه استفاده شده‌است که در این میان مقدار میانگین شاخص کالبدی ۳/۲۰، زیست‌محیطی ۲/۸۷، معیشت و اقتصاد ۳/۱۶، رفاه و آسایش ۲/۹۳ به‌دست آمده‌است. همان‌گونه که از نتایج مشخص است در بین شاخص‌های الگوی مسکن،

شاخص کالبدی با میانگین ۳/۲۰ و انحراف معیار ۰/۷۳ و شاخص معیشت و اقتصاد با میانگین ۳/۱۶ و انحراف معیار ۰/۳۴ دارای بالاترین مقدار و اثرگذاری در بین سایر شاخص‌ها بوده است (جداول ۷ و ۸).

جدول ۷- آمار توصیفی شاخص‌ها و متغیرهای الگوی مسکن روستایی

ابعاد	شاخص	مؤلفه‌ها	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	میانگین	انحراف معیار	آزمون خی دو
کالبدی	دوام و استحکام	میزان دوام مصالح به کار گرفته شده در ساخت سقف، کف دیوارها و ...	۹/۴	۱۱/۷	۳۸/۳	۳۱/۲	۹/۴	۳/۲۰	۱/۰۷۱	۰/۰۰۰
		واحد مسکونی								
		میزان دوام سازه (اسکلت و ...)	۱۰/۹	۱۳/۹	۳۸/۳	۲۴/۸	۱۲/۰	۱۳/۱۳	۱/۱۳۳	۰/۰۰۰
		میزان استحکام واحد مسکونی	۵/۳	۱۰/۵	۱۶/۵	۴۳/۶	۲۴/۱	۳/۷۱	۱/۱۰۴	۰/۰۰۰
زیست محیطی	انرژی مصالح بومی	استحکام مسکن نوساز نسبت به مسکن قدیمی	۴/۵	۱۸/۴	۳۲/۰	۲۹/۳	۱۵/۸	۳/۳۳	۱/۰۸۱	۰/۰۰۰
		میزان صرفه جویی انرژی	۴/۵	۲۶/۳	۳۹/۸	۱۹/۹	۹/۴	۳/۰۳	۱/۰۱۱	۰/۰۰۰
		میزان کاربرد مصالح بومی	۲۸/۲	۳۰/۵	۱۹/۲	۱۵/۸	۶/۴	۲/۴۲	۱/۲۳۰	۰/۰۰۰
		تخریب زیست محیطی	۴/۱	۲۷/۱	۲۷/۴	۳۰/۱	۱۱/۳	۳/۱۷	۱/۰۷۸	۰/۰۰۰
معیشت و اقتصاد	مسکن و تولید	میزان استفاده از مسکن جهت معیشت	۹/۰	۲۹/۳	۲۸/۶	۲۷/۸	۵/۳	۲/۹۱	۱/۰۶۷	۰/۰۰۰
		میزان مهارت نیروی کار شاغل در تولید مسکن	۳/۰	۱۷/۷	۳۷/۲	۳۶/۵	۵/۶	۳/۲۴	۰/۹۱۲	۰/۰۰۰
	کیفیت اشتغال مسکن	بهره‌وری در استفاده از فناوری، مصالح و ...	۹/۰	۲۸/۶	۲۷/۱	۲۶/۷	۸/۶	۲/۹۷	۱/۱۲۴	۰/۰۰۰
		آموزش فنی به روستاییان	۳/۸	۱۰/۲	۲۱/۸	۴۷/۴	۱۶/۹	۳/۶۴	۱/۰۰۱	۰/۰۰۰
	فنی و مهندسی	میزان نظارت مهندسان ناظر بر ساخت مسکن جدید	۱۹/۲	۲۴/۴	۲۶/۳	۲۳/۳	۶/۸	۲/۷۴	۱/۲۰۵	۰/۰۰۰
		میزان سالانه ساخت مسکن در روستا	۵/۶	۱۳/۵	۲۵/۹	۳۳/۵	۲۱/۴	۳/۵۲	۱/۱۳۷	۰/۰۰۰
		میزان مشورت در هنگام ساخت مسکن با مهندسین متخصص	۳/۴	۳/۰	۱۴/۳	۴۸/۹	۳۰/۵	۴/۰۰	۰/۹۳۶	۰/۰۰۰
		میزان تناسب تعداد اتاق در مسکن قدیمی	۸/۳	۳۴/۲	۳۰/۸	۲۲/۹	۳/۸	۲/۸۰	۱/۰۰۸	۰/۰۰۰
	رفاه و آسایش	میزان تناسب تعداد اتاق در مسکن جدید	۲/۳	۱۳/۹	۳۳/۱	۳۳/۰۲	۱۳/۵	۳/۴۶	۰/۹۶۷	۰/۰۰۰
		بازسازی یا مرمت و ساخت دوباره مسکن	۱۳/۹	۴۴/۴	۲۸/۲	۱۱/۷	۱/۹	۲/۴۳	۰/۹۳۴	۰/۰۰۰
ایمنی و زیستی مسکن	ایمنی و زیستی مسکن	میزان تناسب سطح زیربنای هر واحد در مسکن نوساز	۱/۹	۱۳/۵	۳۵/۳	۴۲/۹	۶/۴	۳/۳۸	۰/۸۶۶	۰/۰۰۰
		قدمت بنا و کیفیت آن	۳۰/۱	۱۵/۴	۱۲/۴	۹/۸	۳۲/۳	۲/۹۹	۱/۶۶۱	۰/۰۰۰
		برخوردار از روش‌های مناسب دفع فاضلاب	۷/۵	۱۹/۹	۳۵/۳	۲۸/۹	۸/۳	۳/۱۱	۱/۰۵۵	۰/۰۰۰
		تجهیزات مسکن از نظر دستشویی، حمام بهداشتی، آشپزخانه و ...	۱/۵	۸/۶	۳۰/۸	۴۲/۱	۱۶/۹	۳/۶۴	۰/۹۱۳	۰/۰۰۰

ابعاد	شاخص	مؤلفه‌ها	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	میانگین	انحراف معیار	آزمون خی دو
آسایش رفتاری		مناسب بودن تعداد طبقات هر واحد از شرایط زیستی	۳/۴	۱۵/۰	۴۲/۹	۳۳/۵	۵/۳	۳/۲۲	۰/۸۸۶	۰/۰۰۰
		برخورداری از تأسیسات خدمات بهداشتی و درمانی	۸۶/۸	۱۳/۲	۱/۹	-	-	۱/۱۵	۰/۴۰۷	۰/۰۰۰
		مناسب بودن مساحت زیربنای واحد برای زندگی یک خانوار	۱/۱	۱۲/۸	۴۵/۹	۳۳/۱	۷/۱	۳/۳۲	۰/۸۲۹	۰/۰۰۰
		میزان ارتباط مسکن با اشتغال و تولید	۶۹/۲	۲۲/۲	۳/۴	۵/۳	-	۱/۴۵	۰/۷۹۶	۰/۰۰۰
		احساس امنیت جانی مسکن	۱/۵	۶/۰	۲۸/۶	۴۳/۲	۲۰/۷	۳/۷۶	۰/۹۰۱	۰/۰۰۰
آسایش عمومی		برخورداری از روش‌های مناسب دفع فاضلاب	۹/۵	۲۶/۳	۲۵/۹	۲۸/۹	۹/۰	۳/۰۱	۱/۱۴۱	۰/۰۰۰
		برخورداری روستا از امکانات نظامی	۱۶/۹	۲۰/۳	۳۴/۶	۲۱/۱	۷/۱	۲/۸۱	۱/۱۶۰	۰/۰۰۰
		تغییرات در معابر روستا	۱۱/۳	۲۲/۹	۲۹/۳	۲۵/۹	۱۰/۵	۳/۰۲	۱/۱۶۱	۰/۰۰۰
		برخورداری روستا از راه‌ها	۱۳/۲	۱۵/۰	۳۵/۷	۲۷/۱	۹/۰	۳/۰۴	۱/۱۴۵	۰/۰۰۰
		برخورداری روستا از بهداشت	۱۲/۰	۱۷/۳	۳۷/۲	۲۸/۲	۵/۳	۲/۹۷	۱/۰۷۱	۰/۰۰۰
		برخورداری واحد از آب،...	۱۱/۳	۱۶/۹	۱۴/۳	۳۶/۱	۲۱/۴	۳/۳۹	۱/۳۰۰	۰/۰۰۰

جدول ۸- خلاصه آمار توصیفی شاخص‌ها و متغیرهای الگوی مسکن روستایی

شاخص	کالبدی	زیست‌محیطی	معیشت و اقتصاد	رفاه و آسایش	الگوی مسکن
میانگین	۳/۲۰	۲/۸۷	۳/۱۶	۲/۹۳	۳/۰۹
انحراف معیار	۰/۷۳	۰/۶۸	۰/۵۳	۰/۳۴	۰/۳۸

براساس داده‌های جدول (۹) کمترین مقدار متغیر سبک‌زندگی با میانگین ۲/۴۹، ۲/۵۷ و ۲/۷۲ به ترتیب در روستاهای سند بالا، خسمخ و زیده پایین و بیشترین مقدار این متغیر در روستاهای پیران با میانگین ۳/۲۷، رودپیش با میانگین ۳/۱۳ و خشک نودهان بالا با میانگین ۳/۱۱ است. همچنین در مورد متغیر الگوی مسکن، کمترین مقدار این متغیر با میانگین ۲/۶۴ و ۲/۶۷ در روستاهای خسمخ و زیده پایین بوده و بیشترین مقدار این متغیر نیز در روستاهای سیاه پیران، رودپیش و خشک نودهان بالا به ترتیب با میانگین ۳/۳۲، ۳/۲۷ و ۳/۲۳ دیده می‌شود.

جدول ۹- میانگین متغیرهای سبک‌زندگی و الگوی مسکن به تفکیک روستاها

روستا	سبک‌زندگی	الگوی مسکن
شولم	۳/۰۱	۲/۹۸
خشک نودهان بالا	۳/۱۱	۳/۲۳
خسمخ	۲/۵۷	۲/۶۴
کردمحل	۲/۸۳	۲/۹۵
زیده پایین	۲/۷۲	۲/۶۷
گوراب پس	۲/۹۳	۳/۱۰
گوشلونندان	۲/۹۶	۳/۱۲
خشک نودهان پایین	۲/۸۷	۲/۲۹
گشت	۳/۰۳	۳/۲۲
رودپیش	۳/۱۳	۳/۲۷
سیاه پیران	۳/۲۷	۳/۳۲
سندبالا	۲/۴۹	۲/۷۳

در بخش یافته‌های تحلیلی و استنباطی، ابتدا نرمال بودن متغیرها به کمک آزمون کولموگروف اسمیرنوف اجرا شده است. با توجه به نتایج به دست آمده ملاحظه می‌شود که سطح معنی‌داری این آزمون برای تمامی متغیرهای تحقیق بیش از ۰/۰۵ بوده لذا فرض صفر آزمون کولموگروف مبنی بر نرمال بودن داده‌ها پذیرفته می‌شود، بنابراین می‌توان از آزمون ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه متغیرها استفاده نمود.

جدول ۱۰- نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف در بررسی نرمال بودن متغیرها

متغیرها	آماره آزمون	سطح معنی‌داری	نتیجه
سبک زندگی	۰/۹۵۸	۰/۳۱۷	نرمال
الگوی مسکن	۰/۵۴۳	۰/۹۳۹	نرمال

در ادامه ارتباط بین تغییرات سبک زندگی روستاییان و الگوی مسکن روستایی به تفکیک روستاهای مورد مطالعه و با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون با سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۰/۰۵ محاسبه و ارائه شده است. بر این اساس بیشترین ارتباط بین تغییرات سبک زندگی و الگوی مسکن در روستاهای خسمخ با ۰/۶۴۷، کرد محله با ۰/۵۲۹، خشک نودهان بالا با ۰/۵۲۸، رودپیش با ۰/۳۸۹ و گشت با ۰/۳۷۱ بوده است. مؤلفه‌هایی مانند موقعیت جغرافیایی روستاها (دشتی، جلگه‌ای، کوهپایه‌ای)، ویژگی‌های فرهنگی، دوری و نزدیکی به شهر و سطح تحصیلات روستاییان در این زمینه مؤثر بوده است.

جدول ۱۱- نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین تغییرات سبک زندگی و الگوی مسکن

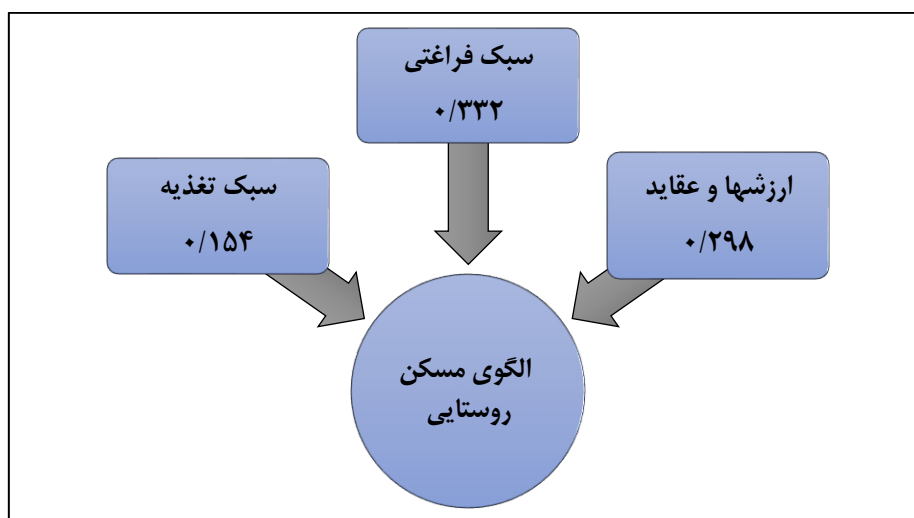
روستا	ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری	نتیجه آزمون	تحلیل
شولم	۰/۳۹۲	۰/۱۸۶	پذیرش فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود ندارد
خشک نودهان بالا	۰/۵۲۸*	۰/۰۱۷	رد فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود دارد
خسمخ	۰/۶۴۷*	۰/۰۴۳	رد فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود دارد
کرد محله	۰/۵۲۹**	۰/۰۰۰	رد فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود دارد
زیده پایین	۰/۵۵۸	۰/۰۷۴	پذیرش فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود ندارد
گوراب پس	۰/۲۵۴	۰/۲۳۱	پذیرش فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود ندارد
گوشلونندان	۰/۳۰۴	۰/۳۹۳	پذیرش فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود ندارد
خشک نودهان پایین	-۰/۲۱۱	۰/۴۱۶	پذیرش فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود ندارد
گشت	۰/۳۷۱**	۰/۰۲	رد فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود دارد
رودپیش	۰/۳۸۹**	۰/۰۰۲	رد فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود دارد
سیاه پیران	۰/۱۰۵	۰/۷۷۲	پذیرش فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود ندارد
سندبالا	۰/۰۱۶	۰/۹۸۴	پذیرش فرضیه صفر	رابطه معنی‌دار وجود ندارد

آزمون ضریب همبستگی پیرسون مبنی بر تعیین ارتباط بین دو متغیر سبک زندگی و الگوی مسکن روستایی نشان داد که با سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۰/۰۵ بین این دو متغیر به میزان ۰/۵۱۹ رابطه وجود دارد که با توجه به سطح معناداری بدست آمده $Sig=0/000$ به لحاظ آماری ارتباط معنادار است. همچنین برای بررسی میزان اثرگذاری تغییرات سبک زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی در شهرستان فومن از مدل رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. براساس مقدار ضریب تعیین ۰/۷۸۴ مشخص می‌شود که رگرسیون خطی متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته ۷۸/۴ درصد از کل تغییرات را توجیه می‌کند. در جدول ANOVA درجه آزادی، میانگین مربعات، آماره فیش و سطح معنی‌داری رگرسیون

گزارش شده است. سطح معناداری برابر ۰/۰۰۰ است که از ۰/۰۵ کوچکتر است؛ بنابراین فرضیه صفر آزمون مبنی بر عدم معنی داری مدل رگرسیون را با اطمینان ۹۹ درصد رد می شود، بنابراین مدل رگرسیونی از لحاظ آماری معنی دار است.

جدول ۱۲- اثرگذاری تغییرات سبک زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی

متغیر مستقل	ضریب متغیر	ضریب استاندارد (بتا)	آماره t	سطح معناداری	نتیجه
عرض از مبدأ	۱/۵۸۳	-	۱۰/۴۲۶	۰/۰۰۰	در مدل معنی دار است
سبک تغذیه	۰/۱۰۷	۰/۱۵۴	۲/۷۲۱	۰/۰۰۰	در مدل معنی دار است
سبک فعالیت فراغت	۰/۲۰۶	۰/۳۳۲	۵/۸۶۴	۰/۰۰۳	در مدل معنی دار است
ارزش ها و عقاید	۰/۲۶۴	۰/۲۹۸	۴/۹۹۴	۰/۰۰۶	در مدل معنی دار است

شکل ۲- اثرگذاری شاخص های تغییرات سبک زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی

۵- بحث و فرجام

مسکن روستایی به عنوان مکانی که ضمن تأمین آسایش و رفاه روستاییان، هماهنگی و انسجام خاصی با شیوه زندگی و کارکرد روستاها دارد. سبک های زندگی جدید و تقابل با سبک های زندگی سنتی باعث شکل گیری بحران های هویتی قومی در کشور شده است، چرا که یکی از مهم ترین مؤلفه های فرهنگی در تعیین هویت افراد در عصر حاضر در چهارچوب همین مفهوم سبک زندگی قرار می گیرد که شامل الگوهای مصرفی مادی و فرهنگی، تغذیه، ارزش های زیبایی شناختی، اوقات فراغت و زبان است. مسکن در روستاهای ایران در فرایند گذار از سنت به مدرنیته، تغییرات و تحولات بسیاری زیادی را از نظر سبک معماری، ماهیت و کارکرد تجربه کرده و با توجه به تغییر در خصوصیات اجتماعی و فرهنگی نواحی روستایی بر تمام ابعاد نظام سکونتگاهی تأثیرگذار بوده که یکی از این ابعاد، بعد الگوی مسکن روستایی است. مسکنی که سال های اخیر در نواحی روستایی ساخته شده اند، از تغییر شیوه زندگی روستاییان تأثیر گرفته است. این تأثیرپذیری هم در ظاهر و سبک معماری و هم در ماهیت و کارکرد این خانه ها به روشنی قابل مشاهده است. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی و تحلیل اثرگذاری تغییرات سبک زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی در شهرستان فومن با بهره گیری از منابع اسنادی و مطالعات میدانی انجام شده است. نتایج نشان داد تغییرات سبک زندگی روستاییان شهرستان فومن بر الگوی مسکن روستایی در این محدوده تأثیر زیادی گذاشته و این تغییرات در تمامی ابعاد مسکن روستایی تازه ساخت این شهرستان قابل مشاهده است. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که در بین مؤلفه های سبک زندگی

بالا ترین میانگین (۳/۰۸) به شاخص ارزش ها و عقاید و کمترین میانگین (۲/۷۸) به شاخص سبک تغذیه و در گویه های الگوی مسکن، شاخص کالبدی بیشترین میانگین (۳/۲۰) و زیست محیطی (۲/۸۷) کمترین امتیاز را به خود اختصاص داده اند. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون برای تعیین ارتباط بین متغیرهای سبک زندگی و الگوی مسکن در روستاهای نمونه نشان داد که با سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۰/۰۵ در روستاهای خشک نودهان بالا، خسمخ، کردمحل، گشت و رودپیش بین متغیر سبک زندگی روستاییان با الگوی مسکن روستایی رابطه معنادار وجود دارد. به عبارت دیگر تغییرات سبک زندگی روستاییان در این روستاها توانسته الگوی مسکن روستایی را تحت تأثیر قرار دهد و در روستاهای مانند زیده پایین و سیاه پیران به عنوان روستاهایی با تیپ مذهبی با کمترین درصد به روزرسانی در بین روستاهای مورد مطالعه، این رابطه دیده نمی شود. همچنین در سایر روستاها عامل فاصله از شهر در این میان نقش داشته است. نتایج آزمون ضریب همبستگی و ارتباط بین متغیر سبک زندگی روستاییان و الگوی مسکن روستایی نشان دهنده آن است که بین این دو متغیر به میزان ۰/۵۱۹ به لحاظ آماری رابطه معنادار وجود دارد. نتایج بررسی میزان اثرگذاری تغییرات سبک زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی در شهرستان فومن حاکی از آن است که شاخص سبک فراغت ۳۳/۲ درصد، ارزش ها و عقاید ۲۹/۸ درصد و سبک تغذیه ۱۵/۴ از تغییرات الگوی مسکن روستایی را تبیین می کند. در پایان می توان گفت تغییرات سبک زندگی روستاییان، الگوی مسکن در نواحی روستایی را متأثر می سازد و متناسب با این تغییرات ماهیت و کارکرد مسکن روستایی دستخوش تغییرات محسوس شده، به گونه ای که در ساخت و سازهای جدید که در روستاهای مورد مطالعه صورت گرفته این تغییرات کاملاً مشهود است. چرا که امروزه به صورت آگاهانه و ناآگاهانه، سبک زندگی روستاییان در اثر ورود تکنولوژی، استفاده از رسانه ها و توسعه گردشگری دچار تغییر و تحول می شود و مسکنی که در روستاهای شهرستان فومن در یک دهه اخیر ساخته شده، این تغییرات را بیشتر نمایان می کند.

نتایج حاصل از یافته های این پژوهش با یافته های النعیم و محمود (۲۰۰۷) مبنی بر تغییرات الگوی مسکن روستایی به واسطه تغییرات فرهنگی و متأثر از الگوی جهانی شدن و شهری شدن؛ بانسکی و وسولوسکا (۲۰۱۰) در شکل گیری ساختمان های جدیدی در مناطق روستایی، تابعی از میزان نزدیکی به حومه شهر و فاصله از آن است؛ بیمیش و همکاران (۲۰۱۵) در اثرات مربوط به سبک زندگی شامل چرخه زندگی، طبقه اجتماعی، درآمد، شغل، ارزش ها و غیره بر انتخاب مسکن مناسب؛ پورطاهری و همکاران (۱۳۹۰) در رابطه بین تغییرات فرهنگی و تغییر در الگوی مسکن روستایی؛ محمدی یگانه و همکاران (۱۳۹۴) در تحلیل پذیرش الگوی نوین مسکن و ویژگی های خانوارهای روستایی با دسترسی خانوارها به اعتبارات مسکن با افزایش تغییرات الگوی مسکن؛ عنابستانی و همکاران (۱۳۹۷) در رابطه معنادار بین الگوی مسکن روستایی و تغییرات سبک زندگی روستاییان؛ یگانه و همکاران (۱۴۰۰) و باختر و ابی زاده (۱۴۰۱) مبنی بر ارتباط معنادار بین اثرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تغییرات سبک زندگی روستاییان با الگوی مسکن روستایی، مطابقت دارد. با توجه به نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر راهکارهای زیر را می توان پیشنهاد کرد:

- با توجه به اینکه شاخص های سبک فراغتی و ارزش ها و عقاید بیشترین تأثیر را در سبک زندگی روستاییان دارد، پیشنهاد می شود در ساخت و سازهای جدید در روستاهای شهرستان فومن به این شاخص ها توجه شود.
- توجه به شاخص های رفاه و آسایش روستاییان در مسکن روستایی، رعایت ضوابط فنی و مهندسی مربوط به امنیت و مقاومت مسکن در روستاهای شهرستان فومن و استفاده از الگوهای مسکن شهری در انطباق با فرهنگ و محیط روستا.
- شناخت کارکردهای هر یک از اجزای مسکن روستایی و انطباق مناسب آن با نیازهای امروزی روستاییان شهرستان فومن.

- آسیب شناسی سبک زندگی جدید مانند عدم علاقه به اشتغال و همکاری در بخش کشاورزی و نیز رواج مصرف گرای کاذب که براساس یافته تحقیق در بین قشر جوان روستایی رفتارهای مصرفی از جمله بالا رفتن هزینه پوشاک، مکالمه تلفن همراه و مخارج سفر و تفریح و همچنین عدم نگاه مثبت به مقوله اقتصاد کشاورزی شکل گرفته است.

- جلوگیری از رواج سبک زندگی نامناسب مانند رواج مصرف دخانیات، مواد مخدر و نیز افزایش رفتارهای ناهنجار اجتماعی که براساس مشاهدات و مطالعات میدانی نگارندگان در روستاهای نمونه قابل رؤیت بوده است.

۶- منابع

- ابی زاده، الناز و باختر، سهیلا. (۱۴۰۱). تحلیل اثرگذاری تغییرات سبک زندگی بر الگوی مسکن روستایی (مورد مطالعه: روستای کندوان). *مطالعات برنامه ریزی سکونتگاه های انسانی*، ۱۷(۲)، ۳۹۱-۴۰۲. [doi: 20.1001.1.25385968.1401.17.2.6.8](https://doi.org/10.1001.1.25385968.1401.17.2.6.8)
- ازکیا، مصطفی و حسینی رودبارکی، سکینه. (۱۳۸۹). تغییرات نسلی سبک زندگی در جامعه روستایی ایران. *رفاه اجتماعی*، ۱۰(۳۷)، ۲۶۳-۲۴۱. [URL: http:// refahj. uswr.ac.ir/article-1-314-fa.html](http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-314-fa.html)
- بادسار، محمد، فتحی، سهیلا، رضایی، روح اله و شعبانعلی فمی، حسین. (۱۳۹۵). تحلیل تحولات سبک زندگی و عوامل مؤثر بر آن در مناطق روستایی (مورد مطالعه: شهرستان زنجان). *روستا و توسعه*، ۱۹(۲)، ۷۵-۱۰۶. [doi: 10.30490/rvt.2016.59463](https://doi.org/10.30490/rvt.2016.59463)
- پورطاهری، مهدی، رکن الدین افتخاری، عبدالرضا و نیکبخت، منصوره. (۱۳۹۰). اثرات تغییرات فرهنگی بر الگوی مسکن روستایی (نمونه موردی: روستاهای بخش مرکزی قزوین). *فضای جغرافیایی*، ۱۱(۳۵)، ۱۱۵-۱۳۴. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1098844>
- پورمحمدی، محمدرضا، روستایی، شهرپور و اسدی، احمد. (۱۳۹۳). بررسی سرزندگی و رابطه آن با انتخاب نواحی مسکونی (مطالعه موردی: بافت فرسوده مرکزی شهر زنجان). *جغرافیا و برنامه ریزی شهری*، ۲۳(۶۷)، ۴۵-۶۵. https://geoplanning.tabrizu.ac.ir/article_8740.html
- ذکایی، محمد سعید. (۱۳۹۱). مصرف و سبک زندگی، رویکردها، مسائل و آسیب ها. *رسانه*، ۳۳(۳)، ۳۴-۵. [doi:20.1001.1.10227180.1391.23.3.1.3](https://doi.org/10.1001.1.10227180.1391.23.3.1.3)
- رستمی، سعید، حیدری، علی اکبر و پیوسته گر، یعقوب. (۱۴۰۰). تحلیل الگوی کالبدی فضایی مسکن بومی مبتنی بر نظام های کالبدی و عملکردی در مناطق پیراشهری بندرعباس. *توسعه فضاهای پیراشهری*، ۳(۶)، ۱۴۷-۱۶۴. [doi:20.1001.1.26764164.1400.3.2.7.3](https://doi.org/10.1001.1.26764164.1400.3.2.7.3)
- روستایی، شهرپور، فخر صومعه، مینا و قربانی، رسول. (۱۴۰۱). تحلیلی بر سبک زندگی مسکونی و الگوی سکونت شهری با تأکید بر رضایت انتخاب و ترجیح. *جغرافیا و برنامه ریزی*، ۲۶(۸۲)، ۱۱۳-۱۲۴. [doi: 10.22034/gp.2023.10866](https://doi.org/10.22034/gp.2023.10866)
- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گیلان. (۱۴۰۱). *سالنامه آماری استان گیلان*. معاونت آمار و اطلاعات. <https://sdimpogl.ir/>
- سجاسی قیداری، حمداله، صادقلو، طاهره و شهدادی، علی. (۱۳۹۴). اثرات جهانی شدن بر تغییرات سبک زندگی در نواحی روستایی. *مطالعات میان رشته ای در علوم انسانی*، ۷(۴)، ۱۵۳-۱۸۸. [doi: 10.7508/isih.2015.28.006](https://doi.org/10.7508/isih.2015.28.006)
- سرگزی، فریبرز و طیب نیا، سید هادی. (۱۴۰۱). ارزیابی اثرات اعتبارات بهسازی بر تغییر الگوی مسکن روستایی (مطالعه موردی: دهستان دوست محمد شهرستان هیرمند). *روستا و توسعه*، ۲۵(۹۷)، ۱-۲۹. [doi: 10.30490/rvt.2020.351711.1270](https://doi.org/10.30490/rvt.2020.351711.1270)
- طباطبایی، طیبیه السادات، تاج، شهره و استعلاجی، علیرضا. (۱۴۰۳). ارزیابی اثرات سیاست ها و برنامه های بهسازی مسکن روستایی بر ساختار روستایی (مورد مطالعه: روستاهای شهرستان اردکان). *روستا و توسعه پایدار*، ۵(۲)، ۲۵-۲۰. [doi: 10.22077/vssd.2023.6394.1188](https://doi.org/10.22077/vssd.2023.6394.1188)

- ظاهری، محمد، حسینی شهپرین، نبی‌اله و هاشمی، سمیرا. (۱۳۹۷). بررسی تغییرات الگوی مسکن روستایی و ارزیابی اثرات اقتصادی آن. (مطالعه موردی: دهستان‌های آجی‌چای و میدان‌چای شهرستان تبریز). *روستا و توسعه*، ۲۱(۳)، ۴۹-۲۵. [doi: 10.30490/rvt.2018.81724](https://doi.org/10.30490/rvt.2018.81724)
- عباس‌زاده، محمد، نصرالهی وسطی، لیلا و دانش، لیلا. (۱۳۹۶). آسیب‌شناسی تغییرات در زندگی دختران روستایی (مورد مطالعه: روستای صوفی آذربایجان غربی). *بررسی مسائل اجتماعی ایران*، ۱۸(۱)، ۴۹-۲۳. [doi: 10.22059/ijsp.2017.64132](https://doi.org/10.22059/ijsp.2017.64132)
- علی‌الحسابی، مهران و کرانی، نعیمه. (۱۳۹۲). عوامل تأثیرگذار بر تحول مسکن روستایی از گذشته تا حالا. *مسکن و محیط روستا*، ۱۴۱، ۱۹-۳۶. [URL: http://jhre.ir/article-1-226-en.html](http://jhre.ir/article-1-226-en.html)
- عنابستانی، علی‌اکبر. (۱۳۹۳). تحلیل آثار تغییرات اجتماعی در زندگی روستاییان بر الگوی مسکن روستایی (مطالعه موردی: شهرستان بینالود). *پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی*، ۳(۵)، ۶۸-۵۷. [doi: 10.22067/jrrp.v3i5.25247](https://doi.org/10.22067/jrrp.v3i5.25247)
- عنابستانی، علی‌اکبر، بهزادی، صدیقه و انزایی، الهه. (۱۳۹۷). بررسی تأثیرپذیری الگوی مسکن از سبک زندگی روستاییان در شهرستان نکا. *آمایش جغرافیایی فضا*، ۸(۲۷)، ۵۱-۳۵. https://gps.gu.ac.ir/article_65968.html?lang=en
- فاضل‌نیا، غریب، تقدیسی، احمد و ملانوروزی، معصومه. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر تغییرات الگوی مسکن در روستا-شهرها (مطالعه موردی: روستا-شهر محمدآباد شهرستان زابل). *فضای جغرافیایی*، ۱۶(۵۳)، ۱۷۲-۱۵۱. [URL: http://geographical-space.iau.ac.ir/article-2353-1fa.html-ahar.ac.ir/article-](http://geographical-space.iau.ac.ir/article-2353-1fa.html-ahar.ac.ir/article-)
- قراگوزلو، هادی و عزیزپور، فرهاد. (۱۳۹۹). سیاست مقاوم سازی مسکن و توسعه پایدار سکونتگاه‌های روستایی (مورد مطالعه: دهستان شور دشت در استان همدان). *روستا و توسعه پایدار فضا*، ۱(۳)، ۳۴-۱۹. [doi: 10.22077/vssd.2020.3883.1013](https://doi.org/10.22077/vssd.2020.3883.1013)
- محمدی یگانه، بهروز، احمدی، منیژه، چراغی، مهدی و سلطانی، مینا. (۱۴۰۰). اثرات سبک زندگی بر هویت کالبدی مسکن در نواحی روستایی (مطالعه موردی: دهستان گوزلدرد، شهرستان سلطانیه). *راهبردهای توسعه روستایی*، ۸(۲)، ۱۹۹-۱۸۷. [doi: 10.22048/rdsj.2021.270126.1912](https://doi.org/10.22048/rdsj.2021.270126.1912)
- محمدی یگانه، بهروز، چراغی، مهدی و درویش‌وند، سکینه. (۱۳۹۴). تحلیل عوامل مؤثر بر تحولات الگوی مسکن روستایی، با تأکید بر هویت (مورد مطالعه: دهستان اقبال شرقی، شهرستان قزوین). *مسکن و محیط روستا*، ۱۴۹، ۱۰۲-۹۱. [URL: http://jhre.ir/article-1-775-fa.html](http://jhre.ir/article-1-775-fa.html)
- یعقوبی، مهرانگیز، قریشی میناآباد، محمد باسط و مولائی هشبجین، نصراله. (۱۳۹۵). بررسی نقش گردشگری بر تغییر الگوی مسکن در نواحی روستایی (مورد مطالعه: شهرستان رضوانشهر). *برنامه‌ریزی منطقه‌ای*، ۶(۲۴)، ۱۸۸-۱۷۹. [doi: 10.1001.1.22516735.1395.6.24.14.8](https://doi.org/10.1001.1.22516735.1395.6.24.14.8)

References

- Abbaszadeh, M., Nasrolahi Vosta, L., & Danesh, L. (2017). A social pathology of changes in life style of rural girls (Case study: Sufi Villedge in West Azerbayegan). *Journal of Social Problems of Iran*, 8(1), 23-49. [doi: 10.22059/ijsp.2017.64132](https://doi.org/10.22059/ijsp.2017.64132) [In Persian]
- Abizade, E., & Bakhtar, S. (2022). Analysis of the Impact of Lifestyle Changes on the Villager Housing Pattern (Case Study: Kandovan Village). *Journal of Studies of Human Settlements Planning*, 17(2), 391-402. [doi: 10.1001.1.25385968.1401.17.2.6.8](https://doi.org/10.1001.1.25385968.1401.17.2.6.8) [In Persian]
- Aeroe, T. (2006). Residential Choice from a Lifestyle Perspective. *Housing, Theory and Society*, 23(2), 109-130. [doi: 10.1080/14036090600773139](https://doi.org/10.1080/14036090600773139)

- Alalhesabi, M., & Korrani, N. (2013). Factors affecting the transformation of housing from the past to the future. *Housing and Rural Environment*, Vol 141, 19-36. [URL: http://jhre.ir/article-1-226-en.html](http://jhre.ir/article-1-226-en.html) [In Persian]
- Al-Naim, M., & Mahmud, S. (2007). Transformation of traditional dwellings and income generation by low-income expatriates: The case of Hofuf, Saudi Arabia. *Cities*, 24(6), 422-433. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2007.06.001>
- Anabestani, A. (2014). Analysis of social change effects on the pattern of rural housing (Case study: Binalood County). *Journal of Research and Rural Planning*, 3(1), 57-68. [doi: 10.22067/jrrp.v3i5.25247](https://doi.org/10.22067/jrrp.v3i5.25247) [In Persian]
- Anabestani, A., Behzadi, S., & Anzaee, E. (2018). Evaluate the effectiveness of rural housing model of rural lifestyle in Neka County. *Geographical Planning of Space*, 8(27), 35-52. https://gps.gu.ac.ir/article_65968.html?lang=en [In Persian]
- Azkia, M., & Hoseini Roodbaraki, S. (2010). The Survey of Generational of Changes of Lifestyle in Rural Society (Case study: Ahangar Mahalleh village, a Ville in Gorgan). *refahj*. 10(37), 241-264. [URL: http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-314-fa.html](http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-314-fa.html) [In Persian]
- Badsar, M., Fathi, S., Rezaei, R., & Shabanali Fami, H. (2016). Analyzing the Changes in Life Style and Factors Influencing It in Rural Areas: A Case Study of Zanjan County of Iran. *Village and Development*, 19(2), 75-106. [doi: 10.30490/rvt.2016.59463](https://doi.org/10.30490/rvt.2016.59463) [In Persian]
- Banski, J., & Wesolowska, M. (2010). Transformations in housing construction in rural areas of Poland sublin Region-Influence on the spatial settlement structure and landscape aesthetics. *Landscape and Urban Planning Journal*, 94, 116-126. [doi: 10.1016/j.landurbplan.2009.08.005](https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2009.08.005)
- Beamish, J., Carucci Goss, R., & Emme, J.M. (2015). Lifestyle Influences on Housing Preferences. *Housing and Society*, 28(1-2), 1-28. [doi: 10.1080/08882746.2001.11430459](https://doi.org/10.1080/08882746.2001.11430459)
- Becchio, C., Bello, C., Corgnati, S. P., & Ingaramo, L. (2016). Influence of occupant behaviour lifestyle on an Italian social housing. *Energy Procedia*, 101, 1034 – 1041. [doi: 10.1016/j.egypro.2016.11.131](https://doi.org/10.1016/j.egypro.2016.11.131)
- Cecchini, S., & Scott, Ch. (2003). Can information and communications technology applications contribute to poverty reduction? Lessons from rural India. *Information Technology for Development*, 10(2), 73-84. [doi: 10.1002/itdj.1590100203](https://doi.org/10.1002/itdj.1590100203)
- Fazelnia, Gh., Taghdisi, A., & Molanorizi, M. (2016). Investigating the impact of changes in the housing pattern in villages-cities (case study: Mohammadabad village-city, Zabul county). *Geographical Space*, 16(53), 151-171. [URL: http://geographical-space.iau-ahar.ac.ir/article-2353-1-fa.html](http://geographical-space.iau-ahar.ac.ir/article-2353-1-fa.html) [In Persian]
- Gharagozlou, H., & azizpour, F. (2020). House retrofitting policy and sustainable development of rural settlements (Case study: Shoor Dasht rural district in Hamadan province). *Village and Space Sustainable Development*, 1(3), 19-34. [doi: 10.22077/vssd.2020.3883.1013](https://doi.org/10.22077/vssd.2020.3883.1013) [In Persian]
- Larose, R., Gregg, J., Strover, S., Straubhaar, J., & Carpenter, S. (2007). Closing the rural broadband gap: Promoting adoption of the internet in rural America. *Telecommunications Policy*, 31, 359–373. [doi: 10.1016/j.telpol.2007.04.004](https://doi.org/10.1016/j.telpol.2007.04.004)
- Liu, L., Gao, X., Zhuang, J., Wu, W., Yang, B., Cheng, W., Xiao, P., Yao, X., & Deng, O. (2020). Evaluating the lifestyle impact of China's rural housing land consolidation with locational big data: A study of Chengdu. *Land Use Policy*, 96, 1-9. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2020.104623>
- Management and planning organization of Guilan province. (2022). Statistical yearbook of Guilan province. Deputy of statistics and information. <https://sdimpogl.ir/> [In Persian]

- Mohamadi Yeganeh, B., ahmadi, M., Cheraghi, M., & Soltani, M. (2021). the effects of lifestyle on the physical identity of housing in rural areas, Case Study: Guzal darreh rural district, Soltaniyeh township. *Rural Development Strategies*, 8(2), 187-199. [doi:10.22048/rdsj.2021.270126.1912](https://doi.org/10.22048/rdsj.2021.270126.1912) [In Persian]
- Mohammadi Yeganeh, B., Cheraghi, M., & Darvishvad, S. (2015). Analysis of factors affecting patterns of Rural Housing Developments, with an Emphasis on Identity (Case Study: East Eghbal Rural District of Qazvin Province). *JHRE*. 34(149), 91-102. [URL: http://jhre.ir/article-1-775-fa.html](http://jhre.ir/article-1-775-fa.html) [In Persian]
- Pourmohammadi, M. R., Rostayi, S., & Asadi, A. (2019). Investigation of Vitality and Its Relation to Selecting Residential Areas (Case Study; Deteriorated Urban Area of Zanjan City). *Journal of Geography and Planning*, 23(67), 45-65. https://geoplanning.tabrizu.ac.ir/article_8740.html [In Persian]
- Pourtaheri, M., Roknldin Eftekhari, A.R., & Nikbakht, A.R. (2011). Effects of cultural changes on the pattern of rural housing (case example: villages in the central part of Qazvin). *Geographical Space*, 11(35), 115-134. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1098844> [In Persian]
- Rostaei, S., Farokhi Someh, M., & Ghorbani, R. (2023). Research on residential lifestyles and urban residence patterns from the viewpoints of satisfaction, choice, and preference Case study: Tabriz metropolis. *Journal of Geography and Planning*, 26(82), 113-124. [doi: 10.22034/gp.2023.10866](https://doi.org/10.22034/gp.2023.10866) [In Persian]
- Rostami, S., Heidari, A. A., & Peyvastehgar, Y. (2021). Spatial Physical Model for The Indigenous Housing Pattern Based on Physical and Functional Systems in Suburban Areas of Bandar Abbas. *Preipheral Urban Spaces Development*, 3(2), 147-164. [dor: 20.1001.1.26764164.1400.3.2.7.3](https://doi.org/10.1001.1.26764164.1400.3.2.7.3) [In Persian]
- Salama, A. M., Wiedmann, F., & Galal Aibrahim, H. (2017). Lifestyle trends and housing typologies in emerging multicultural cities. *Journal of Architecture and Urbanism*, 41(4), 316-327. [doi:10.3846/20297955.2017.1415773](https://doi.org/10.3846/20297955.2017.1415773)
- Salomon, I., Waddell, P., & Wegener, M. (2002). *Sustainable lifestyles? Microsimulation of household formation, housing choice and travel behavior*. In: Black WR, Nijkamp P (eds) *Social Change and Sustainable Transport*. Indiana University Press, 125–131. https://www.researchgate.net/publication/237018526_Sustainable_lifestyles_Microsimulation_on_Houshold_Formation_Housing_Choice_and_Travel_Behaviour
- Sargazi, F., & Tayebnia, S. H. (2022). Evaluation of the Impacts of Improvement Credits on Rural Housing Pattern Change (Case Study: Dust Mohammad District in Hirmand County). *Village and Development*, 25(1), 1-30. [doi: 10.30490/rvt.2020.351711.1270](https://doi.org/10.30490/rvt.2020.351711.1270) [In Persian]
- Sojasi Qeidari, H., Sadeqlou, T., & Shahdadi, A. (2016). The Effects of Globalization on Lifestyle Changes in Rural Areas. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 7(4), 153-188. [doi: 10.7508/isih.2015.28.006](https://doi.org/10.7508/isih.2015.28.006) [In Persian]
- Tabatabaei, T. A., Taj, S., & Estelaji, A. (2024). Evaluating Impacts of Rural Housing Improvement Policies and Programs on Rural Structure: The Case of Villages of Ardakan County. *Village and Space Sustainable Development*, 5(2), 20-35. [doi: 10.22077/vssd.2023.6394.1188](https://doi.org/10.22077/vssd.2023.6394.1188) [In Persian]
- Yaghobi, M., Gorshi Minaabad, M. A., & Molayi, N. (2017). The Role of Tourism in the Change of Housing Model in Rural Areas (Case study: Rezvanshar Region). *Regional Planning*, 6(24), 179-188. [dor: 20.1001.1.22516735.1395.6.24.14.8](https://doi.org/10.1001.1.22516735.1395.6.24.14.8) [In Persian]

- Zaheri, M., Hosseini Shahpariyan, N., & Hashemi, S. (2018). Investigating the Changes in Rural Housing Pattern and Evaluating Their Economic Effects: A Case Study of Aji-Chay and Meidan-Chay Sub-districts in Tabriz County of Iran. *Village and Development*, 21(3), 25-49. [doi:10.30490/rvt.2018.81724](https://doi.org/10.30490/rvt.2018.81724) [In Persian]
- Zokaei, M.S. (2012). Consumption and Lifestyle: the Pathology. approaches and issues. *Rasaneh*, 23(3), 5-33. [dor:20.1001.1.10227180.1391.23.3.1.3](https://doi.org/20.1001.1.10227180.1391.23.3.1.3) [In Persian]

